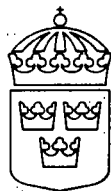

Regeringens proposition 1994/95:173

Ändrade övergångsbestämmelser till tullagen
(1994:1550), m.m.

Prop.
1994/95:173

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 6 april 1995

Mona Sahlin

Göran Persson
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen läggs fram förslag till ändringar i tullagen (1994:1550) med övergångsbestämmelser samt i tullregisterlagen (1990:137). Ändringarna i tullagen och tullregisterlagen medför att Kemikalieinspektionen på begäran utan föregående sekretessprövning skall få tillgång till uppgifter som förekommer hos tullmyndigheterna och som rör import och export av kemiska produkter, och att denna rätt att erhålla information även skall avse uppgifter på medium för automatisk databehandling (ADB-medium).

Förslaget till ändrade övergångsbestämmelser till tullagen medför att två nya punkter, 6 och 7, läggs till. Punkt 6 kommer att medföra att tullen får befogenhet att vid den inre gränsen kontrollera införseln av vissa djur från andra EU-länder. En sådan kontroll motiveras av det undantag från den fria handeln som Sverige fått i medlemskapsförhandlingarna. Punkt 7 kommer att innebära att det införs bestämmelser om att Tullverkets rätt att omhänderta varor, vilken gäller vid yttre gräns, även skall gälla vid inre gräns. Vidare kommer i punkten att regleras transportföretagens skyldighet att ställa lokaler och anordningar till Tullverkets förfogande och den kontrollerades skyldighet att biträda Tullverket vid kontrollen m.m.

Dessutom föreslås att det i lagen (1994:1552) om tullkontroll av varumärkesintrång genomförs de ändringar som följer av att nu gällande EG-förordning på området ersätts med en ny utvidgad förordning.

Slutligen föreslås en redaktionell ändring i lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m.

Samtliga ändringar föreslås träda i kraft den 1 juli 1995.

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagtext	4
2.1	Förslag till lag om ändring i tullagen (1994:1550)	4
2.2	Förslag till lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137)	7
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1552) om tullkontroll av varumärkesintrång	8
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m.	9
3	Ärendet och dess beredning	10
4	Utlämnande av uppgifter	12
5	Ändrade befogenheter vid inre gräns	13
5.1	Inledning	13
5.2	Omhändertagande av varor	14
5.3	Transportföretagens skyldigheter att ställa lokaler och anordningar till Tullverkets förfogande	15
5.4	Den kontrollerades skyldighet att biträda Tullverket vid kontrollen m.m.	17
6	Tullkontroll vid införsel av djur från andra EU-länder	18
6.1	Bakgrund	18
6.2	Reptiler	18
6.3	Kontroller i avvaktan på prövning av tilläggsgarantier	19
6.4	Kontroller under transport	19
7	Varumärkesförfälskade varor m.m.	20
8	Viss lagteknisk justering	21
9	Författningskommentarer	21
9.1	Förslag till lag om ändring i tullagen (1994:1550)	21
9.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1552) om tullkontroll av varumärkesintrång	22
Bilaga 1	Lagrådsremissens förslag	23
Bilaga 2	Lagrådets yttrande	26
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 6 april 1995	27
	Rättsdatablad	28

Regeringen föreslår att riksdagen

1. antar regeringens förslag till lag om ändring i tullagen (1994:1550),
2. antar regeringens förslag till lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137),
3. antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1552) om tullkontroll av varumärkesintrång,
4. antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i tullagen (1994:1550)

Härigenom föreskrivs i fråga om tullagen (1994:1550)

dels att 118 § skall ha följande lydelse,

dels att det i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna skall införas två nya punkter, 6 och 7, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

118 §

Tullmyndigheterna skall på begäran tillhandahålla Sveriges Riksbank, Riksskatteverket, Statens livsmedelsverk, Statens jordbruksverk, Kommerskollegium, skattemyndighet och Statistiska centralbyrån uppgifter som förekommer hos tullmyndigheterna och som rör import eller export av varor.

Tullmyndigheterna skall på begäran tillhandahålla Sveriges Riksbank, Riksskatteverket, Statens livsmedelsverk, Statens jordbruksverk, Kommerskollegium, skattemyndighet, Statistiska centralbyrån och Kemikalieinspektionen uppgifter som förekommer hos tullmyndigheterna och som rör import eller export av varor.

I tullregisterlagen (1990:137) finns bestämmelser om utlämnande till vissa myndigheter av uppgifter ur tullregistret på medium för automatisk databehandling.

6. Införsel från ett land, som är medlem i Europeiska unionen, av nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfän, fisk och reptiler skall alltid anmälas till en tullmyndighet. Tullmyndigheten får för kontroll i fråga om sådana djur undersöka transportmedel, containrar, lådor och andra utrymmen där djur kan förvaras vid införsel.

Vid införsel från ett land, som är medlem i Europeiska unionen, av andra djur än sådana som avses i första stycket och av produkter av djur får tullmyndighet för kontroll av djuren eller produkterna undersöka transportmedel, containrar, lådor och andra utrymmen där sådan egendom kan förvaras vid införsel, om det finns anledning misstänka att smittsam sjukdom förekommer, att djuret eller produkten på annat sätt utgör en allvarlig hälsorisk för människor eller djur, att medföljande dokument är ofullständiga eller felaktiga, att erforderliga dokument saknas eller att de villkor som i övrigt gäller för införseln inte är uppfyllda.

Vid undersökning enligt första eller andra stycket skall bestämmelserna i 64 § tullagen (1987:1065), till den del de avser skyldighet att stanna på tullmyndighets anmaning, och 65 § samma lag fortfarande gälla.

7. Vid kontroll av de varor som nämns i punkt 4 andra stycket och punkt 6 första och andra styckena skall bestämmelserna i 69 och 74 §§ tullagen (1987:1065) fortfarande gälla i tillämpliga delar. Vid sådan kontroll får, såvitt gäller införsel, tullmyndighet ta hand om en vara om det behövs. Varan får därvid läggas upp på lager för tillfällig förvaring. De kostnader som Tullverket haft för varans uppläggning och förvaring skall ersättas av trafikanten. Tullmyndighet kan bestämma att varan inte får tas ut från lagret förrän kostnaderna ersatts eller säkerhet ställts

*för dem. Tullmyndighet får vidare
besluta om befrielse helt eller
delvis från ersättningsskyldigheten,
om det finns särskilda skäl.* Prop. 1994/95:173

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1995.

2.2 Förslag till lag om ändring i tullregisterlagen Prop. 1994/95:173 (1990:137)

Härigenom föreskrivs att 7 § tullregisterlagen (1990:137) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Utlämnande av uppgifter ur tullregistret får ske på medium för automatisk databehandling till Jordbruksverket, Kommerskollegium, Riksskatteverket, skattemyndigheter, Riksrevisionsverket och Statistiska centralbyrån. Till andra myndigheter får uppgifter i registret lämnas ut på medium för automatisk databehandling endast om detta följer av lag eller förordning eller om regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer har medgett det.

Föreslagen lydelse

7 §¹

Utlämnande av uppgifter ur tullregistret får ske på medium för automatisk databehandling till Jordbruksverket, Kommerskollegium, Riksskatteverket, skattemyndigheter, Riksrevisionsverket, Statistiska centralbyrån och Kemikalieinspektionen. Till andra myndigheter får uppgifter i registret lämnas ut på medium för automatisk databehandling endast om detta följer av lag eller förordning eller om regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer har medgett det.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1995.

¹Senaste lydelse 1992:1169.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1552) om tull- Prop. 1994/95:173
kontroll av varumärkesintrång

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (1994:1552) om tullkontroll av varumärkesintrång samt 1 och 2 §§ skall ha följande lydelse.

Lag om tullkontroll av varumärkesintrång m.m.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 § Denna lag innehåller kompletterande bestämmelser till rådets förordning (EEG) nr 3842/86 av den 1 december 1986 om fastställande av åtgärder för att förbjuda övergång till fri omsättning av förfälskade varor, nedan kallad EG-förordningen.

2 § Generaltullstyrelsen är behörig myndighet enligt artikel 3 i EG-förordningen. Generaltullstyrelsen skall, om det behövs, samråda med andra myndigheter.

1 § Denna lag innehåller kompletterande bestämmelser till rådets förordning (EG) nr 3295/94 av den 22 december 1994 om fastställande av åtgärder för att förbjuda övergång till fri omsättning, export, återexport eller införsel under suspensivt arrangemang av förfälskade varor eller piratkopior, nedan kallad EG-förordningen.

2 § Generaltullstyrelsen är behörig tullmyndighet enligt artikel 3 i EG-förordningen. Generaltullstyrelsen skall, om det behövs, samråda med andra myndigheter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1995.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m. Prop. 1994/95:173

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Skatt betalas enligt denna lag till staten för penningvinst vid vinstdragning i sådant vinstsparande anordnat av bank eller sparkassa som utgör svenskt lotteri och för penningvinst i sådant lotteri som avses i 18 § lotterilagen (1982:1011).

Skatten utgör 30 procent av vinstens värde. För vinst i lotteri som anordnas med stöd av 18 § lotterilagen skall skatt dock inte betalas med högre belopp än att etthundra kronor återstår av vinsten.

Vid beräkning av skattebeloppet skall i vinstens värde inräknas den skatt som skall betalas för vinsten.

Skatt skall inte betalas för vinster som inte tagits ut av vinnaren.

Skatt betalas enligt denna lag till staten för penningvinst vid vinstdragning i sådant vinstsparande anordnat av bank eller sparkassa som utgör svenskt lotteri och för penningvinst i sådant lotteri som avses i 21 § lotterilagen (1994:1000).

Skatten utgör 30 procent av vinstens värde. För vinst i lotteri som anordnas med stöd av 21 § lotterilagen skall skatt dock inte betalas med högre belopp än att etthundra kronor återstår av vinsten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1995.

¹ Senaste lydelse 1994:1901 och 1994:1002.

I 118 § tullagen (1994:1550) regleras till vilka myndigheter Tullverket kan lämna uppgifter utan föregående sekretessprövning. Av 7 § tullregisterlagen (1990:137) framgår i vilka fall sådana uppgifter får lämnas från registret på medium för automatisk databehandling.

Kemikalieinspektionen har i en framställning till regeringen den 28 maj 1993 hemställt att 114 § tullagen (1987:1065), vilken paragraf motsvaras av 118 § i den nya tullagen, ändras så att Kemikalieinspektionen jämställs med i paragrafen uppräknade myndigheter avseende rätten att erhålla information från Tullverket om import eller export av kemiska produkter, och att denna rätt även skall avse uppgifter på medium för automatisk databehandling. Framställningen har remissbehandlats. Yttrande har lämnats av Generaltullstyrelsen, Brottsförebyggande rådet, Datainspektionen och Justitiekanslern. En sammanfattning av remissyttrandena finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi 93/2825).

I punkt 4 av övergångsbestämmelserna till tullagen (1994:1550) regleras tullens befogenheter att vid inre gräns kontrollera utförsel av krigsmateriel eller strategiska produkter, det undantag avseende införselbeskattning av alkohol och tobak som Sverige fått i anslutningsfördraget med EU samt illegal in- och utförsel av i övergångsbestämmelserna uppräknade varor. För dessa varor behålls också anmälnings- och uppgiftsskyldigheten enligt den gamla tullagen.

Generaltullstyrelsen har i en skrivelse till regeringen den 13 januari 1995 framställt yrkande om komplettering av punkt 4 i övergångsbestämmelserna med bestämmelser bl.a. om kostnadsansvar för lokaler, om skyldighet att bistå vid avlastning i samband med kontrollen och om omhändertagande av varor i vissa fall. Framställningen, som bifogas som bilaga, har remissbehandlats. Yttrande har lämnats av Kommerskollegium, Kammarrätten i Jönköping, Svenska handelskammarförbundet, Sydsvenska Handelskammaren, Sveriges Hamn- och Stuveriförbund, Grossistförbundet Svensk Handel, Sveriges industriförbund, Sveriges Redareförening och Sveriges Speditörförbund. En sammanfattning av remissyttrandena finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi 95/430).

I propositionen föreslås vidare att övergångsbestämmelserna ändras så att tullmyndigheterna skall kunna utöva den kontroll Sverige hade före medlemskapet i fråga om vissa djurslag. För att tullmyndigheten skall kunna utöva kontrollen fordras lagstöd. Synpunkter har här inhämtats från Statens jordbruksverk och Generaltullstyrelsen.

Propositionen lämnas i denna del efter samråd med Jordbruksdepartementet.

Dessutom föreslås att det i lagen (1994:1552) om tullkontroll av varumärkesintrång genomförs de ändringar som följer av att nu gällande EG-förordning på området ersätts med en ny utvidgad förordning.

Slutligen föreslås en redaktionell ändring i lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 23 mars 1995 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 1*. Lagrådet har lämnat förslagen utan erinran. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 2*. Förslaget om ändring i lagen (1994:1552) om tullkontroll av varumärkesinträång är i likhet med förslaget till ändring i lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m. av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Yttrande från Lagrådet i dessa delar har därför inte inhämtats.

Regeringens förslag: Kemikalieinspektionen ges möjlighet att erhålla information från Tullverket avseende import eller export av kemiska produkter. Denna rätt att få information skall även avse uppgifter på medium för automatisk databehandling.

Kemikalieinspektionens förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har haft något att erinra mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Kemikalieinspektionen har i sin framställning anført i huvudsak följande. Kemikalieinspektionen har det övergripande ansvaret för kontrollen av tillverkning och import av kemiska produkter enligt lagen (1985:426) om kemiska produkter. För att kunna fullgöra sin uppgift som tillsynsmyndighet behöver Kemikalieinspektionen tillgång till information om import av kemiska produkter.

Framställningen avser ett rutinmässigt överförande av uppgifter från Tullverket till Kemikalieinspektionen. De uppgifter som framställningen avser finns i huvudsak lagrade på data hos Tullverket. Det kan inte uteslutas att uppgifterna i något fall kan komma att röra enskilda personers ekonomiska förhållanden. Enligt 9 kap 1 § sekretesslagen (1980:100) gäller för uppgift om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden sekretess i myndighets verksamhet som avser bestämmande av skatt eller taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt. Med skatt avses även tull. Uppgift hos tullmyndighet får enligt paragrafen dock lämnas ut om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men. I 9 kap. 2 § föreskrivs att sekretess även gäller i bl.a. annan verksamhet som avser tullkontroll.

I 14 kap. 1 § andra meningen sekretesslagen anges att sekretess inte hindrar ett överlämnande av en uppgift från en myndighet till en annan om uppgiftsskyldigheten följer av lag eller förordning. I 14 kap 3 § (den s.k generalklausulen) anges att myndigheter, utöver vad som följer av 1 §, får utväxla uppgifter i situationer där det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas ut har företräde framför sekretessintresset. Generalklausulen hindrar i och för sig inte att utbyte av uppgifter mellan myndigheter sker rutinmässigt även utan särskild författningsreglering. I sådana fall måste den intresseavvägning som skall göras enligt generalklausulen ske på förhand och behöver inte göras i varje särskilt ärende. Sekretesslagen bygger emellertid på att rutinmässigt uppgiftsutbyte i regel skall vara författningsreglerat.

Det är uppenbart att Kemikalieinspektionen har behov av att inhämta uppgifter som Tullverket har tillgängliga för att Kemikalieinspektionen skall kunna fullgöra sin uppgift som tillsynsmyndighet över import av

kemiska produkter. Det är likaså tväklöst att arbetet skulle bli effektivare om uppgifterna kunde lämnas utan föregående prövning av Tullverket.

I den mån uppgifterna avser enskilda personer torde det huvudsakligen vara fråga om uppgifter om dessa i deras egenskap av näringsidkare. I den mån uppgifterna avser enskilds ekonomiska eller personliga förhållanden och ett utlämnande av uppgifterna skulle kunna medföra men eller skada framstår det som i det närmaste uteslutet att sekretess-intresset skulle anses ha företräde framför intresset av att upprätthålla importkontrollen av kemiska produkter.

Med anledning av det anförda bör Kemikalieinspektionen fogas till listan över myndigheter som enligt 118 § tullagen har rätt att erhålla information om varor som importeras eller exporteras. Begäran om uppgifter skall begränsas till att avse sådana uppgifter som Kemikalieinspektionen behöver för att fullgöra sina uppgifter avseende tillsyn och kontroll av importen av kemiska produkter. Sekretess gäller för övrigt i Kemikalieinspektionens verksamhet för uppgifter om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgifterna röjs.

5 Ändrade befogenheter vid inre gräns

5.1 Inledning

Vid Sveriges inträde i EU blev de gemenskapsförordningar som reglerar handeln gentemot tredje land direkt gällande rätt här i landet. De bestämmelser i tullagstiftningen som reglerade förhållanden som även regleras i gemenskapsförordningarna upphävdes. Samtidigt infördes en ny lagstiftning som komplement till gemenskapsförordningarna eller för att genomföra gällande EG-direktiv på tullområdet. Sålunda ersattes 1987 års tullag med en ny tullag (1994:1550) som trädde i kraft den 1 januari 1995 och som utgör ett komplement till gemenskapens tullkodex och tillämpningskodex. Den nya lagen gäller endast tredjelandstrafik och skall sålunda inte tillämpas i handeln med gemenskapsvaror mellan Sverige och annan medlemsstat. I övergångsbestämmelserna till tullagen har införts föreskrifter som innebär att Tullverket behåller sina befogenheter att vid inre gräns ingripa mot bl.a. illegal införsel av narkotika och vapen. Kontrollbefogenheterna avser vissa i övergångsbestämmelserna uppräknade varuslag för vilka tillstånd krävs för införsel eller utförsel. Förutom narkotika och vapen är det fråga om injektionssprutor och kanyler, dopningsmedel, ammunition, springstiletter och andra s.k. gatustridsvapen, vissa kulturföremål, hundar och katter. Även alkohol och tofak som inte får införas skattefritt vid inresa till Sverige omfattas.

Enligt övergångsbestämmelserna skall i de nämnda fallen bestämmelserna om anmälnings- och uppgiftsskyldighet i den upphävda tullagen (1987:1065) fortfarande gälla liksom kontrollbefogenheterna i 63 §, 64 § (till den del den avser skyldighet att stanna på tullmyndighets anmaning)

och 65 § samma lag. En komplettering av övergångsbestämmelserna är emellertid nödvändig när det gäller trafikanternas skyldigheter och Tullverkets befogenheter vid den inre gränsen. Sålunda bör bestämmelserna kompletteras i fråga om rätt att i administrativ ordning omhänderta sådana varor som avses i övergångsbestämmelserna och som inte får införas i landet. Vidare bör det läggas till föreskrifter om transportföretagens skyldigheter att utan kostnad för staten tillhandahålla vissa lokaler m.m. på vissa ankomstplatser och beträffande skyldigheten för den kontrollerade att svara för lossning och uppackning m.m.

I fråga om krigsmateriel och s.k strategiska produkter gäller fortfarande bestämmelserna om anmälnings- och uppgiftsskyldighet och om Tullverkets kontrollverksamhet enligt den upphävda lagen.

5.2 Omhändertagande av varor

Regeringens förslag: En tullmyndighet får ta hand om en vara för att kontrollera om den är av sådant slag som nämns i övergångsbestämmelserna och därvid lägga upp den på lager för tillfällig förvaring. Kostnaderna skall täckas av trafikanten såvida det inte föreligger särskilda skäl för befrielse från ersättningsskyldighet.

Generaltullstyrelsens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Sveriges Hamn- och Stuveriförbund*, *Grossistförbundet Svensk Handel*, *Sveriges industriförbund* och *Sveriges Speditörförbund* avstyrker bifall till förslaget. *Sveriges Hamn- och Stuveriförbund* anser att kostnader som uppstår för enskilda hamnar, terminaler eller andra företag om och när varor skall omhändertas måste tas ut på annat sätt. Förbundet finner att det därvid blir trafiken/kunderna som drabbas av avgiftspåslag m.m. och att detta inte kan accepteras när det gäller den gemenskapsinterna trafiken. *Industriförbundet* anser det inte rimligt att berörda företag skall tvingas att inrätta s.k. tillfälliga lager för förvaring av EU-gods och anför vidare att det förhållandet att anmälingsskyldighet föreligger för ett fåtal produkter inte skall få medföra att de interna godsströmmarna skall beläggas med för näringslivet mycket besvärande och kostsamma krav. *Speditörförbundet* framhåller att förslaget kommer att medföra stora kostnader för företagen och att dessa kostnader i stället, utom i vissa speciella fall, bör täckas av statsverket.

Skälen för regeringens förslag: Enligt den tidigare lagstiftningen gällde att tullmyndigheterna hade befogenhet att tillfälligt omhänderta oförtullade varor, t.ex. när det inte fanns något tullupplag där varan lämpligen kunde läggas upp, eller när det fanns risk för att tull, annan skatt eller införselavgift skulle undandras eller risk för att någon importreglering skulle överträdas, utan att det för den skull fanns grund

för att ta varan i beslag. Varan fick då läggas upp på tullupplag eller i frihamn. I sådant fall fick den som inte fullgjort sin skyldighet ersätta Tullverket för kostnaderna för varans uppläggning och förvaring. I den nya tullagen har en motsvarande bestämmelse tagits in i 48 §. Eftersom denna bestämmelse endast är tillämplig på tredjelandstrafik måste en kompletterande bestämmelse tas in i övergångsbestämmelserna för aktuella varor för att reglerna även skall gälla vid EU-intern trafik. En sådan bestämmelse får anses vara av stor betydelse för att tillgodose viktiga samhällsintressen och för att säkerställa de fiskala intressena även när det gäller varor från EU-land. Den kan bli tillämplig dels när det gäller att avgöra om en vara är av sådant slag som nämns i övergångsbestämmelserna och som inte får föras in utan tillstånd, dels i avvaktan på att en fråga om tillstånd blir löst. Ett omhändertagande av en vara för tullkontroll får i regel antas vara relativt kortfristig. Så snart tullkontrollen av en vara har slutförts måste omhändertagandet hävas. Beslag bör alltid ske i fall då utredningen av en brottsmisstanke kräver ett längre omhändertagande av varan än som motiveras av tullkontrollen. Regeringen finner det skäligt att det, även när det är fråga om varuinförsel från annat EU-land, skall finnas en möjlighet att under den tid omhändertagandet varar lägga upp varan på lager, numera lager för tillfällig förvaring, om det behövs för tullkontrollen. Kostnaderna för varans uppläggning och förvaring skall i sådant fall ersättas av trafikanten. De farhågor som framförts av en remissinstans om att berörda företag skulle tvingas inrätta tillfälliga lager för förvaring av EU-gods får anses obefogade, då det endast är fråga om ett utnyttjande av redan befintliga lager. Det bör vidare, och härvidlag skiljer sig regeringens förslag från det av Generaltullstyrelsen framförda, finnas en möjlighet för tullmyndigheten att medge befrielse helt eller delvis från ersättningsskyldigheten. Som exempel på sådana fall kan nämnas att det sedermera visar sig att den aktuella varan inte varit av sådant slag som nämns i övergångsbestämmelserna eller att trafikanten inte heller på annat sätt åsidosatt sina skyldigheter enligt tullagstiftningen.

5.3 Transportföretagens skyldigheter att ställa lokaler och anordningar till Tullverkets förfogande.

Regeringens förslag: De bestämmelser om transportföretagens skyldigheter att utan kostnad ställa lokaler och anordningar till Tullverkets förfogande, som gäller i förhållande till tredjelandstrafik, skall även gälla för transportföretag som befordrar resande från annat EU-land i fråga om sådana varor som nämns i övergångsbestämmelserna.

Generaltullstyrelsens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Sveriges Hamn- och Stuveriförbund, Grossistförbundet Svensk Handel, Sveriges industriförbund, Sveriges Redareförening och Sveriges Speditörförbund* avstyrker bifall till förslaget. *Sveriges Hamn- och Stuveriförbund* anser att Generaltullstyrelsen i sin framställning betydligt överdriver såväl behovet av som möjligheterna till kontroll av gemenskapsintern gods- och persontrafik. Förbundet finner att tullen inte har behov av särskilda lokaler och anordningar i samma utsträckning som hittills och att tullen bör kunna utnyttja de lokaler som disponeras för tredjelandstrafik även för EU-trafikens behov utan att merkostnader uppkommer. *Industriförbundet* finner förslaget orimligt med tanke på att syftet med Tullverkets kontroll endast är att undersöka om anmälningsplikten för ett fåtal varor fullgjorts. *Redareföreningen* hänvisar till att den även tidigare gällande skyldigheten att kostnadsfritt tillhandahålla lokaler har lett till en överdrivet stor dimensionering av sådana lokaler vid vissa färjeterminaler.

Skälen för regeringens förslag: I 74 § i den gamla tullagen (1987:1065) föreskrevs om skyldighet för transportföretag som befordrar resande och fordon från utlandet att utan kostnad ställa vissa lokaler och anordningar till Tullverkets förfogande. Bestämmelsen, som främst tog sikte på trafiken med fartyg och luftfartyg, överfördes till den nya tullagen (1994:1550), vilken dock endast gäller tredjelandstrafik och inte trafik mellan EU-länder. En motsvarande föreskrift saknas i övergångsbestämmelserna för de flesta varor som uppräknas där. Generaltullstyrelsen har i motiveringen till sitt förslag anført bl.a. följande. Det är nödvändigt att Tullverket har en i det närmaste permanent närvaro på ankomstplatser med regelbunden utrikes passagerartrafik, även när det enbart är fråga om trafik från annat medlemsland, eftersom bestämmelserna om anmälningsskyldighet enligt den upphävda lagen och kontrollen av att denna fullgörs på ett riktigt sätt fortfarande skall gälla i fråga om de varor som nämns i punkt 4 i övergångsbestämmelserna.

Tullstyrelsen har uppskattat de kostnader som statsverket kan drabbas av så länge 74 § inte är tillämplig på EU-intern trafik till 10 miljoner kronor per år. Flera av remissinstanserna har ifrågasatt de av Tullstyrelsen framförda argumenten. Regeringen finner emellertid att det får anses skäligt att den ordning som gällt tidigare skall gälla inte bara för trafik med tredjeland utan även vid EU-intern trafik. Regeringen vill dock poängtera vikten av att Tullverket anpassar lokalernas storlek till det behov som numera föreligger.

Regeringens förslag: De bestämmelser om den kontrollerades skyldighet att biträda Tullverket vid kontrollen m.m. som för närvarande endast gäller vid tredjelandstrafik skall gälla även beträffande varor som vid den inre gränsen tagits ut för kontroll med stöd av övergångsbestämmelserna och som för närvarande inte omfattas av sådana kontrollbestämmelser.

Generaltullstyrelsens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Sveriges Hamn- och Stuveriförbund, Grossistförbundet Svensk Handel, Sveriges industriförbund och Sveriges Speditörförbund* motsätter sig förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Enligt bestämmelserna i den gamla tullagen skulle den vars uppgifter skulle kontrolleras vid sådan kontroll som avses i 63 § samma lag eller för vars räkning varan infördes eller utfördes svara för den transport av varan som behövdes samt för uppackning och återinpackning. Han skulle även tillhandahålla arbetsbiträde vid provtagning och vägning. Den som inte fullgjorde dessa skyldigheter skulle enligt beslut av tullmyndighet ersätta staten för kostnaden för åtgärderna. Tullmyndigheten hade emellertid möjlighet att medge befrielse helt eller delvis från ersättningsskyldigheten. Dessa föreskrifter har efter viss anpassning till EG:s bestämmelser flyttats över till 62 § i den nya tullagen och avser då enbart kontroll av tredjelandstrafiken. För att bestämmelserna även skall gälla EU-intern trafik krävs det att övergångsbestämmelserna kompletteras med regler avseende kontrollen vid inre gräns. I annat fall måste Tullverket svara för bl.a. lossning och lastning och uppackning och återinpackning sedan ett visst kontrollobjekt har tagits ut för kontroll med stöd av övergångsbestämmelserna. De aktuella bestämmelserna har funnits länge i den svenska tullagstiftningen och egentligen aldrig ifrågasatts på allvar. Av remissvaren framgår också att just detta förslag inte på samma sätt som de övriga rönt kritik av näringslivet. Om reglerna inte infördes skulle staten kunna drabbas av stora kostnader, inte minst med tanke på den ökning av antalet ersättningsanspråk som skulle kunna bli följden på grund av skador i samband med de aktuella åtgärderna. Av kostnads- och resurs-skäl, och med beaktande av att inte alltför starka skäl talar emot det, bör sålunda bestämmelserna gälla även vid gemenskapsintern trafik.

6.1 Bakgrund

Som nämnts ovan avser den nya tullagen endast import och export av varor från eller till länder som står utanför EU, och genom övergångsbestämmelserna har äldre bestämmelser om bl.a. rätt för en tullmyndighet att utföra undersökningar förklarats fortfarande skola gälla för vissa uppräknade varor när dessa förs in från eller ut till ett annat EU-land. Med stöd av dels rådets direktiv 90/425/EEG av den 26 juni 1990 om veterinära och avelstekniska kontroller i handeln med vissa levande djur och varor inom gemenskapen med sikte på att förverkliga den inre marknaden, dels undantag och övergångsbestämmelser i Sveriges anslutningsfördrag har Sverige möjlighet att meddela bestämmelser om vissa ytterligare kontroller. Tullmyndigheten bör lämpligen bistå även vid dessa kontroller.

6.2 Reptiler

Regeringens förslag: Övergångsbestämmelserna till tullagen (1994:1550) ändras så att reptiler kommer att omfattas av äldre bestämmelser om kontroll.

Skälen för regeringens förslag: Enligt anslutningsfördraget får Sverige i avvaktan på gemenskapsbestämmelser om ormar och andra reptiler behålla sina nationella bestämmelser om kontroll vid införsel av sådana djur till Sverige. Detta undantag kommer att föras in i artikel 3 i rådets direktiv 92/65/EEG av den 13 juli 1992 om fastställande av djurhälsokrav i handel inom och importen till gemenskapen av djur, sperma, ägg (ova) och embryon som inte omfattas av de krav som fastställs i de specifika gemenskapsregler som avses i bilaga A.1 till direktiv 90/425/EEG.

Sveriges nationella bestämmelser innebär att tillstånd krävs för införsel av reptiler. Bestämmelsen förutsätter också att en artbestämning görs och att kontroll sker vid införseln. Regeringen anser att denna kontroll även fortsättningsvis bör handhas av tullmyndigheten. Regeringen föreslår därför att bestämmelser om sådan kontroll förs in i övergångsbestämmelserna till den nya tullagen. I dessa övergångsbestämmelser bör också regleras skyldigheten för enskilda att följa tullmyndighetens anmaning.

Regeringens förslag: I övergångsbestämmelserna till nya tullagen förs in en bestämmelse som innebär att nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfä och fisk kommer att omfattas av äldre bestämmelser om kontroll.

Skälen för regeringens förslag: Länder eller områden som är fria från vissa smittsamma djursjukdomar eller har obligatoriska kontrollprogram för dessa sjukdomar kan av EG-kommissionen efter ansökan beviljas tilläggsgarantier för sjukdomarna. Medges sådana kan landet, förutom rådande generella krav på sjukdomsfrihet, ställa ytterligare krav vid införseln för att säkerställa att djuren är fria från den sjukdom som tilläggsgarantin avser.

Sverige har i förhandlingarna om medlemskap i EU ansökt om tilläggsgarantier för en rad sjukdomar som kan drabba nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfä och fisk. Kommissionen skall så snart som möjligt granska de skäl för tilläggsgarantier som Sverige har redovisat och besluta om huruvida tilläggsgarantier kan medges. Enligt anslutningsfördraget får Sverige i fråga om de sjukdomar för vilka tilläggsgarantier har sökts tillämpa tidigare gällande bestämmelser till den sista december 1995. Denna övergångstid kan vid behov förlängas. Enligt de äldre bestämmelserna gäller att kontroll skall ske vid införseln och vidare gäller krav på karantänsförvaring för samtliga berörda djurslag. Det är av stor vikt för ett fortsatt gott hälsoläge att kontrollerna upprätthålls och att djuren underkastas föreskriven karantänsvistelse till dess kommissionen tagit ställning till Sveriges ansökan om tilläggsgarantier. För att möjliggöra detta föreslår regeringen att tullmyndigheten under övergångstiden, genom en ändring i övergångsbestämmelserna till den nya tullagen, återfår sina befogenheter att stoppa och kontrollera transporter av de nämnda djurslagen, och att den som inför sådana djur blir skyldig att anmäla införseln, lämna uppgifter, förete dokument och stanna på tullmyndighets anmaning.

6.4 Kontroller under transport

Regeringens förslag: Tullmyndigheten ges genom en ändring i övergångsbestämmelserna till den nya tullagen rätt att, vid bl.a. misstanke om smittsam djursjukdom, stoppa en transport och utföra nödvändiga undersökningar. Transportören åläggs en skyldighet att stanna på tullmyndighets anmaning och att på begäran tillhandahålla uppgifter och dokument.

Skälen för regeringens förslag: I rådets direktiv 90/425/EEG finns bestämmelser om kontroll i medlemsstaterna vid handel inom EU med levande djur och djurprodukter. Enligt direktivets artikel 3 får kontroll ske under transport. Dessa kontroller får utföras om den behöriga myndigheten i den medlemsstat som är transitland eller mottagarland har information som gör att förekomst av smittsam sjukdom kan misstänkas, eller att djuret på annat sätt utgör en allvarlig hälsorisk. Kontroll får också ske om det finns anledning att misstänka att medföljande dokument är ofullständiga eller saknas eller att villkor som gäller för införseln inte är uppfyllda. Direktivet ger med andra ord utrymme för nationella bestämmelser om kontroll av transporter. Regeringen anser att det är av vikt att tullmyndigheten kan ingripa mot en transport under de angivna omständigheterna. En bestämmelse härom bör införas i övergångsbestämmelserna till den nya tullagen.

7 Varumärkesförfalskade varor m.m.

Regeringens förslag: I lagen (1994:1552) om tullkontroll av varumärkesintrång genomförs de ändringar som följer av att nu gällande EG-förordning på området ersätts med en ny utvidgad förordning.

Skälen för regeringens förslag: Från och med det svenska medlemskapet i EU har som svensk rätt gällt rådets förordning (EEG) nr 3842/86 av den 1 december 1986 med bestämmelser för att förhindra att förfalskade märkesvaror övergår i fri omsättning. Samtidigt trädde lagen om tullkontroll av varumärkesintrång i kraft. Lagen innehåller utfyllande nationella bestämmelser till EG-förordningen. Ytterligare nationella bestämmelser finns på förordningsnivå.

EG-förordningen innehåller bestämmelser om att varor som kan misstänkas utgöra varumärkesförfalskningar och som anmälts till övergång till fri omsättning vid import i vissa fall skall kvarhållas av en tullmyndighet för att en prövning i sak av det misstänkta imaterialrättsliga intrånget skall kunna ske.

Den 1 juli 1995 kommer rådets förordning (EG) 3295/94 av den 22 december 1994 om fastställande av åtgärder för att förbjuda övergång till fri omsättning, export, återexport eller införsel under suspensivt arrangemang av förfalskade varor eller piratkopior att träda i kraft. Genom denna förordning upphävs förordningen nr 3842/86. Den nya EG-förordningen innebär bl.a. en utvidgning dels avseende vilka imaterialrättsliga intrång som kan föranleda ingripande av tullmyndighet, dels av under vilka tullprocedurer sådant ingripande kan ske. Utvidgningarna överensstämmer med vad som överrenskommits inom ramen för GATT-förhandlingarna.

Vid utformningen av lagen om tullkontroll av varumärkesintrång förutsågs att förordningen nr 3842/86 skulle komma att ersättas med en ny utvidgad förordning. Lagen utformades därför med tanke på att den så enkelt som möjligt skall kunna ändras när en ny EG-förordning ersätter den nu gällande EG-förordningen (se prop. 1994/95:34 Den svenska tullagstiftningen vid ett EU-medlemskap s.113 f.)

Här föreslås de lagändringar som behövs till följd av att den nya EG-förordningen ersätter den nuvarande.

8 Viss lagteknisk justering

Regeringen föreslår även en redaktionell justering av paragrafhänvisningarna till lotterilagen i 1 § lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m. Justeringen är närmast en rättelse av nyligen genomförda följdändringar till lotterilagstiftningen (jfr. SFS 1994:1901 resp. 1994:1002).

9 Författningskommentarer

9.1 Förslag till lag om ändring i tullagen (1994:1550)

Bestämmelserna i första stycket i den nya punkten 6 avser djurslagen nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfä, fisk och reptiler vilka därmed kommer att omfattas av bestämmelserna om anmälningsskyldighet och om tullmyndighetens befogenhet att undersöka bl.a. transportmedel.

I punktens andra stycke ges tullmyndigheten befogenhet att kontrollera transporter, bl.a. i de fall då misstanke finns om att djuren eller djurprodukterna bär på någon smittsam sjukdom eller på annat sätt utgör en allvarlig hälsorisk för människor eller djur. Bestämmelsen gör det möjligt för tullmyndigheten att kontrollera också annan införsel av djur än den som regleras i punkt 6 första stycket.

Punktens tredje stycke reglerar skyldigheten för transportörer att följa tullmyndighetens anmaning att stanna och lämna vissa uppgifter m.m.

I punkt 7 regleras dels rätten för tullmyndighet att, om kontrollen kräver det, ta hand om varor som avses i punkt 4 andra stycket och i punkt 6 första och andra styckena, dels transportföretagens skyldighet att utan kostnad för staten tillhandahålla lokaler. Vidare regleras den kontrollerades skyldighet att lämna visst biträde vid kontrollen.

9.2 Förslag till lag (1994:1552) om tullkontroll av varumärkesintrång Prop. 1994/95:173

Rubriken

I rubriken föreslås att m.m. tilläggs då lagen i fortsättningen kommer att avse även vissa andra immaterialrättsliga intrång än varumärkesför-falskning.

1 §

Ändringen innebär att en hänvisning görs till den EG-förordning som träder i kraft den 1 juli 1995 i stället för den förordning som då upphör att gälla.

2 §

Enligt den fr.o.m. den 1 juli 1995 upphävda EG-förordningen kunde den behöriga myndigheten vara annan myndighet än tullmyndighet. Enligt den nya EG-förordningen skall den behöriga myndigheten vara en tull-myndighet. Det behövs dock fortfarande en nationell bestämmelse som anger att det är Generaltullstyrelsen som är den behöriga tull-myndigheten.

Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

Förslag till

Lag om ändring i tullagen (1994:1550)

Härigenom föreskrivs i fråga om tullagen (1994:1550)

dels att 118 § skall ha följande lydelse,

dels att det i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna skall införas två nya punkter, 6 och 7, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

118 §

Tullmyndigheterna skall på begäran tillhandahålla Sveriges Riksbank, Riksskatteverket, Statens livsmedelsverk, Statens jordbruksverk, Kommerskollegium, skattemyndighet och Statistiska centralbyrån uppgifter som förekommer hos tullmyndigheterna och som rör import eller export av varor.

Tullmyndigheterna skall på begäran tillhandahålla Sveriges Riksbank, Riksskatteverket, Statens livsmedelsverk, Statens jordbruksverk, Kommerskollegium, skattemyndighet, Statistiska centralbyrån och Kemikalieinspektionen uppgifter som förekommer hos tullmyndigheterna och som rör import eller export av varor.

I tullregisterlagen (1990:137) finns bestämmelser om utlämnande till vissa myndigheter av uppgifter ur tullregistret på medium för automatisk databehandling.

6. Införsel från ett land, som är medlem i Europeiska unionen, av nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfän, fisk och reptiler skall alltid anmälas till en tullmyndighet. Tullmyndigheten får för kontroll i fråga om sådana djur undersöka transportmedel, containrar, lådor och andra utrymmen där djur kan förvaras vid införsel.

Vid införsel från ett land, som är medlem i Europeiska unionen, av andra djur än sådana som avses i första stycket och av produkter av djur får tullmyndighet för kontroll av djuren eller produkterna undersöka transportmedel, contain-

rar, lådor och andra utrymmen där sådan egendom kan förvaras vid införsel, om det finns anledning misstänka att smittsam sjukdom förekommer, att djuret eller produkten på annat sätt utgör en allvarlig hälsorisk för människor eller djur, att medföljande dokument är ofullständiga eller felaktiga, att erforderliga dokument saknas eller att de villkor som i övrigt gäller för införseln inte är uppfyllda.

Vid undersökning enligt första eller andra stycket skall bestämmelserna i 64 § tullagen (1987:1065), till den del de avser skyldighet att stanna på tullmyndighets anmaning, och 65 § samma lag fortfarande gälla.

7. Vid kontroll av de varor som nämns i punkt 4 andra stycket och punkt 6 första och andra styckena skall bestämmelserna i 69 och

74 §§ tullagen (1987:1065) fortfarande gälla i tillämpliga delar.

Vid sådan kontroll får, såvitt gäller införsel, tullmyndighet ta hand om en vara om det behövs. Varan får därvid läggas upp på lager för tillfällig förvaring. De kostnader som Tullverket haft för varans uppläggning och förvaring skall ersättas av trafikanten. Tullmyndighet kan bestämma att varan inte får tas ut från lagret förrän kostnaderna ersatts eller säkerhet ställts för dem. Tullmyndighet får vidare besluta om befrielse helt eller delvis från ersättningsskyldigheten, om det finns särskilda skäl.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1995.

Förslag till
Lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137)

1994/95:173
Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 7 § tullregisterlagen (1990:137) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §¹

Utlämnande av uppgifter ur tullregistret får ske på medium för automatisk databehandling till Jordbruksverket, Kommerskollegium, Riksskatteverket, skattemyndigheter, Riksrevisionsverket och Statistiska centralbyrån. Till andra myndigheter får uppgifter i registret lämnas ut på medium för automatisk databehandling endast om detta följer av lag eller förordning eller om regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer har medgett det.

Utlämnande av uppgifter ur tullregistret får ske på medium för automatisk databehandling till Jordbruksverket, Kommerskollegium, Riksskatteverket, skattemyndigheter, Riksrevisionsverket, Statistiska centralbyrån och Kemikalieinspektionen. Till andra myndigheter får uppgifter i registret lämnas ut på medium för automatisk databehandling endast om detta följer av lag eller förordning eller om regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer har medgett det.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1995.

¹ Senaste lydelse 1992:1169.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1995-03-31.

Närvarande: justitierådet Torkel Gregow, justitierådet Lars Å. Beckman, regeringsrådet Sigvard Holstad.

Enligt en lagrådsremiss den 23 mars 1995 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i tullagen (1994:1550),
2. lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Johan Montelius.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 6 april 1995.

Närvarande: statsrådet Sahlin, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, Peterson, Thalén, Freivalds, Wallström, Persson, Tham, Schori, Blomberg, Heckscher, Hedborg, Uusmann, Nygren, Ulvskog, Sundström och Johansson.

Föredragande: statsrådet Persson

Regeringen beslutar proposition 1994/95:173 Ändrade övergångsbestämmelser till tullagen (1994:1550), m.m.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivnings- bemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
--------------------	---	---

Övergångsbestämmelserna
till tullagen (1994:1550),
punkt 6

392L0065,
390L0425

Lag (1994:1552) om
tullkontroll av
varumärkesintrång

394R329